

KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ LİSANSÜSTÜ EĞİTİM-ÖĞRETİM YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; Karadeniz Teknik Üniversitesine bağlı enstitülerde yürütülen tezli ve tezsiz yüksek lisans, doktora ve sanatta yeterlik programlarından oluşan lisansüstü eğitim-öğretim, sınavlar ve değerlendirmelere ilişkin hükümleri düzenlemektir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 14 üncü ve 44 üncü maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- AKTS: Avrupa Kredi Transfer Sistemini,
- ALES: Akademik Personel ve Lisansüstü Eğitimi Giriş Sınavını,
- Anabilim/anasanat dalı: Karadeniz Teknik Üniversitesine bağlı eğitim-öğretim yapan enstitülerin ilgili anabilim/anasanat dalını,
- Enstitü: Karadeniz Teknik Üniversitesine bağlı lisansüstü eğitim-öğretim yapan enstitüleri,
- e-YDS: Elektronik Yabancı Dil Sınavını,
- GMAT: Graduate Management Admission Test sınavını,
- GRE: Graduate Record Examinations sınavını,
- İntihal: Başkalarının fikirlerini, metotlarını, verilerini veya eserlerini bilimsel kurallara uygun biçimde atıf yapmadan kısmen veya tamamen kendi eseri gibi göstermeyi,
- ÖSYM: Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı,
- ÖYP: Öğretim Üyesi Yetiştirme Programını,
- Rektör: Karadeniz Teknik Üniversitesi Rektörünü,
- Senato: Karadeniz Teknik Üniversitesi Senatosunu,
- TOEFL: Test of English as a Foreign Language sınavını,
- ÜAK: Üniversitelerarası Kurulu,
- Üniversite: Karadeniz Teknik Üniversitesi,
- Yabancı dil eşdeğeri puan: YDS, YÖKDİL ve e-YDS dışında Üniversitelerarası Kurul tarafından kabul edilen bir sınavdan alınan eşdeğeri bir puanı,
- YDS: Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavını,
- YÖKDİL: Yükseköğretim Kurumları Yabancı Dil Sınavını,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Yüksek Lisans Programları

Genel esaslar

MADDE 4 – (1) Yüksek lisans programı, tezli ve tezsiz olmak üzere iki şekilde yürütülebilir.

(2) Tezsiz yüksek lisans programlarından ilgili tezli yüksek lisans programlarına asgari şartları sağlamak koşuluyla geçiş yapılabilir. Ayrıca tezli yüksek lisans programlarında gerekli 30 kredi, 60 AKTS sağlayanlara istedikleri takdirde dönem projesi ve yeterlik sınavında başarılı olmak koşuluyla tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

(3) Yükseköğretim Kurulu (YÖK) kararı üzerine Üniversitede; öğretim elemanı ve öğrencilerin aynı mekânda bulunma zorunluluğu olmaksızın, bilgi ve iletişim teknolojilerine dayalı olarak öğretim faaliyetlerinin planlandığı ve yürütüldüğü lisansüstü uzaktan öğretim programları açılabilir. Uzaktan öğretim programlarının açılacağı alanlar, uzaktan öğretim yoluyla verilecek dersler ve kredi ile AKTS kredi miktarları, ders materyallerinin hazırlanması, sınavlarının yapılma şekli, yükseköğretim kurumları arasında bu amaçla yapılacak protokoller ile uzaktan öğretime ilişkin diğer hususlar YÖK tarafından belirlenir.

Başvuru ve kabul

MADDE 5 – (1) Yüksek lisans programına başvurabilmek için adayların, lisans diplomasına ve başvurduğu puan türünde 60 puandan az olmamak üzere ALES puanına veya YÖK'ün kabul ettiği Uluslararası GRE ve GMAT sınavlarından birine ait eşdeğer puana sahip olmaları gerekir. Ancak güzel sanatlar fakültelerinin ve konservatuvarınstitülerdeki anabilim ve anasanat dallarına öğrenci kabulünde ALES puanı aranmaz.

(2) Tezsiz yüksek lisans programlarına öğrenci kabulünde, ALES puanı aranmayabilir.

(3) Yüksek lisans programlarına öğrenci kabulünde ALES puanının %55'i hesaplanır.

(4) Yüksek lisans programlarına öğrenci kabulünde ALES puanı, lisans not ortalaması, yazılı olarak yapılacak bilimsel değerlendirme ve/veya mülakat sonucu değerlendirilir. Başvuruya ilişkin diğer hususlar Senato tarafından belirlenen esaslara göre yapılır.

(5) Üniversitede yürütülen yüksek lisans programlarına öğrenci alımı; anabilim/anasanat dalı başkanlığının teklifi, enstitü yönetim kurulunun kararı ve Üniversite Yönetim Kurulunun onayı ile yapılır.

(6) Enstitünün öğrenci kabul edeceği yüksek lisans programlarının adları, bunlara alınacak öğrenci kontenjanları, başvuru için gerekli belgeler, başvuru ve sınav tarihleri ile varsa diğer koşullar, Rektörlük tarafından her yarıyıl başında ilan edilir.

(7) Yüksek lisans programlarına başvuran adayların ilanda belirtilen süreler içinde, istenilen belgeleri enstitüye teslim etmeleri gerekir. Başvuru ve kayıt için istenilen belgelerin aslı veya onaylı örneği kabul edilir.

Tezli yüksek lisans programı

MADDE 6 – (1) Tezli yüksek lisans programı, öğrencinin bilimsel araştırma yöntemlerini kullanarak bilgilere erişme, bilgiyi derleme, yorumlama ve değerlendirme yeteneğini kazanmasını sağlar.

(2) Tezli yüksek lisans programı toplam 21 krediden az olmamak koşuluyla en az yedi ders, bir seminer dersi ve tez çalışmasından oluşur. Ayrıca, Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği kredisiz dersinin de alınması zorunludur. Seminer dersi ve tez çalışması kredisiz olup, başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. Tezli yüksek lisans programı bir eğitim-öğretim dönemi 60 AKTS kredisinden az olmamak koşuluyla seminer dersi dahil en az sekiz ders ve tez çalışması olmak üzere en az 120 AKTS kredisinden oluşur. Öğrenci, danışman atanmasını izleyen ilk dönemde seminer dersine yazılabilir; tez konusu ve önerisini enstitüye bildirir ve her yarıyıl tez dönemi için kayıt yaptırır. Ayrıca, öğrenci danışmanı atandıktan sonra tez danışmanınca açılan kredisiz uzmanlık alan dersine de yazılabilir.

(3) Öğrencinin alacağı derslerin en fazla ikisi, lisans öğrenimi sırasında alınmamış olması kaydıyla, lisans derslerinden seçilebilir. Ayrıca, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan ve Üniversitenin herhangi bir lisansüstü programında olmayan derslerden en fazla iki ders seçilebilir.

(4) Tezli yüksek lisans programı ikinci öğretim programı olarak da yürütülebilir.

Süre

MADDE 7 – (1) Tezli yüksek lisans programının süresi bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç, kayıt olunan programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırılıp yaptırılmadığına bakılmaksızın dört yarıyıl olup, program en çok altı yarıyıldan tamamlanır.

(2) Dört yarıyıl sonunda öğretim planında yer alan kredili/kredisiz derslerini ve seminer dersini başarıyla tamamlayamayan veya bu süre içerisinde Üniversitenin öngördüğü başarı koşullarını/ölçütlerini yerine getiremeyen; azami süreler içerisinde ise tez çalışmasında başarısız olan veya tez savunmasına girmeyen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(3) Gerekli şartların sağlanması ve teze yazılmak koşulu ile yüksek lisans programında tez teslimi en erken dördüncü yarıyıldan yapılabilir.

Tez danışmanı atanması

MADDE 8 – (1) Tezli yüksek lisans programında, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığı her öğrenci için ilgili anabilim/bilim dalı kadrosunda görevli bir tez danışmanını en geç birinci yarıyılın sonuna kadar; öğrencinin danışmanı ile beraber belirlediği tez konusunu da en geç ikinci yarıyılın sonuna kadar enstitüye önerir. Tez danışmanı ve tez konusu enstitü yönetim kurulu onayı ile kesinleşir.

(2) Tez danışmanı, lisans programlarında en az iki yarıyıl ders vermiş olmalıdır. Üniversitede belirlenen niteliklere sahip öğretim üyesi bulunmaması halinde başka bir yükseköğretim kurumundan ilgili anabilim/bilim dalı kadrosunda görevli öğretim üyelerinden danışman seçilebilir. Tez çalışmasının niteliğinin birden fazla tez danışmanı gerektirdiği durumlarda atanacak ikinci tez danışmanı, başka bir üniversitenin ilgili anabilim/bilim dalı kadrosunda görevli öğretim üyelerinden veya kamu kurumlarında en az doktora derecesine sahip kişilerden de olabilir. İkinci tez danışmanı önerisi birinci danışmanın atanması ile eş zamanlı veya birinci danışmanın atanmasını takip eden ilk yarıyıl içinde yapılır.

Yüksek lisans tezinin sonuçlanması

MADDE 9 – (1) Tezli yüksek lisans programında eğitim alan bir öğrenci, elde ettiği sonuçları enstitüce belirlenen yazım kurallarına uygun biçimde yazar ve tezini jüri önünde sözlü olarak savunur.

(2) Yüksek lisans tezinin savunmasından önce ve düzeltme verilen tezlerde ise düzeltme ile birlikte öğrenci tezini tamamlayarak danışmanına sunar. Danışman tezin savunulabilir olduğuna ilişkin görüşü ile teze ilişkin intihal yazılım programı raporunu enstitüye teslim eder. Rapordaki verilerde gerçek bir intihalin tespiti halinde gerekçesi ile birlikte karar verilmek üzere tez enstitü yönetim kuruluna gönderilir.

(3) Yüksek lisans tez jürisi, tez danışmanı ve ilgili enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile atanır. Jüri, biri öğrencinin tez danışmanı ve ilgili alandan olmak koşulu ile en az biri kendi Üniversitesi dışından olmak üzere üç veya beş öğretim üyesinden oluşur. Jürinin üç kişiden oluşması durumunda ikinci tez danışmanı jüri üyesi olamaz.

(4) Tez çalışmasını tamamlayan öğrenci, tezi beş nüsha halinde tez danışmanına teslim eder. Danışman, tezin yazım kurallarına uygunluğu yönünden yazılı olarak belirttiği görüşü ile tezin nüshalarını anabilim/anasanat/bilim/sanat dalı/program başkanlığı aracılığıyla enstitüye gönderir.

(5) Enstitü yönetim kurulu kararı ile oluşan tez jürisi, tezin savunmaya uygun bulunması durumunda, en erken on beş gün, en geç bir ay içinde toplanarak öğrenciyi tez sınavına alır. Jüri toplantıları eksik üyeli yapılamaz. İlan edilen günde yapılamayan jüri toplantısı için durum bir tutanakla enstitüye bildirilir ve en geç on beş gün içinde ikinci bir toplantı günü belirlenir. Tez savunma sınavı süresi en az altmış dakikadır. Tez sınavı, öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık ortamlarda gerçekleştirilir.

(6) Tez sınavının tamamlanmasından sonra jüri tez hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Bu karar enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığınca tez sınavını izleyen üç iş günü içinde enstitüye kişisel tez değerlendirme raporları ve sınav değerlendirme tutanağı ile bildirilir.

(7) Tezi başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(8) Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç üç ay içinde düzeltmeleri yapılan tezi aynı jüri önünde yeniden savunur. Bu savunma sonunda da başarısız bulunarak tezi reddedilen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(9) Tezi reddedilen öğrencinin talepte bulunması halinde, tezsiz yüksek lisans programının ders kredi yükü, proje yazımı ve benzeri gereklerini yerine getirmiş olmak kaydıyla kendisine tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

Diploma

MADDE 10 – (1) Tez sınavında başarılı olmak ve Senato tarafından belirlenen mezuniyet için gerekli diğer koşulları da sağlamak kaydıyla, ciltlenmiş yüksek lisans tezinin en az beş nüsha halinde tez sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde enstitüye teslim eden ve tezi şekil yönünden uygun bulunan yüksek lisans öğrencisine tezli yüksek lisans diploması verilir. Enstitü yönetim kurulu, talep halinde teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir. Bu koşulları yerine getirmeyen öğrenci koşulları yerine getirinceye kadar diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması halinde Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(2) Tezli yüksek lisans diploması üzerinde öğrencinin kayıtlı olduğu enstitü anabilim/anasanat dalındaki programın YÖK tarafından onaylanmış adı bulunur. Mezuniyet tarihi tezin sınav jüri komisyonu tarafından imzalı nüshasının teslim edildiği tarihtir. Enstitü yönetim kurulu kararı ile mezuniyet kesinleşir.

(3) Tezin tesliminden itibaren üç ay içinde yüksek lisans tezinin bir kopyası elektronik ortamda, bilimsel araştırma ve faaliyetlerin hizmetine sunulmak üzere enstitü tarafından YÖK Başkanlığına gönderilir.

Tezsiz yüksek lisans programı

MADDE 11 – (1) Tezsiz yüksek lisans programı, öğrenciye mesleki konularda bilgi kazandırarak mevcut bilginin uygulamada nasıl kullanılacağını gösterir.

(2) Tezsiz yüksek lisans programı toplam 30 krediden ve 60 AKTS'den az olmamak kaydıyla en az on ders ile dönem projesi dersinden oluşur. Öğrenci, dönem projesi dersinin alındığı yarıyıldan önce dönem projesi dersine kayıt yaptırmak ve yarıyıl sonunda yazılı proje ve/veya rapor vermek zorundadır. Dönem projesi dersi kredisiz olup başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir.

(3) Öğrencinin alacağı derslerin ikisi, lisans öğrenimi sırasında alınmamış olması kaydıyla, lisans derslerinden seçilebilir.

(4) Tezsiz yüksek lisans programının sonunda yeterlik sınavı uygulanabilir. Yeterlik sınavının uygulanması durumunda öğrenci, asgari AKTS yükünü ve dönem projesini tamamlamasından sonra anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile belirlenen üç kişilik jüri tarafından yeterlik sınavına alınır. Bu sınavda öğrenciye aldığı dersler ve dönem projesi ile ilgili sorular sorulur. Sözlü olan bu sınav sonucunda jüri, başarı durumunu değerlendirerek öğrencinin başarılı veya başarısız olduğuna salt çoğunlukla karar verir.

(5) Tezsiz yüksek lisans programları, ikinci öğretim ve uzaktan öğretim programı olarak da yürütülebilir.

Süre

MADDE 12 – (1) Tezsiz yüksek lisans programını tamamlama süresi, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç, kayıt olunan programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırılıp yaptırılmadığına bakılmaksızın en az iki yarıyıl, en çok üç yarıyıldır. Bu sürenin sonunda başarısız olan veya programı tamamlayamayan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

Danışman atanması

MADDE 13 – (1) Tezsiz yüksek lisans programında enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığı her öğrenci için ders seçiminde ve dönem projesinin yürütülmesinde danışmanlık yapacak bir öğretim üyesi veya doktora derecesine sahip bir öğretim görevlisini en geç birinci yarıyılın sonuna kadar belirler.

Diploma

MADDE 14 – (1) Kredili derslerini ve dönem projesini başarıyla tamamlayan öğrenciye tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

(2) Tezsiz yüksek lisans diploması üzerinde öğrencinin kayıtlı olduğu enstitü anabilim/anasanat dalındaki programın YÖK tarafından onaylanmış adı bulunur.

(3) Tezsiz yüksek lisans programına devam edenler, başvurdukları üniversitede varsa aynı adlı tezli yüksek lisans programı için belirlenmiş olan asgari şartları yerine getirmek kaydıyla, tezli yüksek lisans programına geçiş yapabilirler. Bu durumda tezsiz yüksek lisans programında alınan derslerin sayılması ilgili anabilim dalı başkanlığının görüşü ve enstitü yönetim kurulu kararıyla belirlenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Doktora Programı

Genel esaslar

MADDE 15 – (1) Doktora programı, öğrenciye bağımsız araştırma yapma, bilimsel problemleri, verileri geniş ve derin bir bakış açısı ile irdeleyerek yorum yapma, analiz etme ve yeni sentezlere ulaşmak için gerekli becerileri kazandırır.

(2) Doktora programı, tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için toplam 21 krediden ve bir eğitim-öğretim dönemi 60 AKTS'den az olmamak koşuluyla en az yedi ders, seminer, yeterlik sınavı, tez önerisi ve tez çalışması olmak üzere en az 240 AKTS kredisinden oluşur. Lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için ise en az 42 kredilik 14 ders, seminer, yeterlik sınavı, tez önerisi ve tez çalışması olmak üzere en az 300 AKTS kredisinden oluşur. Ayrıca, kredisiz Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği, Bilimsel Araştırma ve Proje Hazırlama Eğitimi, Gelişim ve Öğrenme ile

Öğretimde Planlama ve Değerlendirme derslerinin de alınması zorunludur. Öğrenci danışmanı atandıktan sonra tez danışmanınca açılan kredisiz uzmanlık alan dersine de yazılabilir.

(3) Doktora programlarında enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan ve Üniversitenin herhangi bir lisansüstü programında olmayan derslerden yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için en fazla iki, lisans derecesiyle kabul edilmiş öğrenciler için en fazla dört ders seçilebilir.

(4) Lisans dersleri ders yüküne ve doktora kredisine sayılmaz.

(5) Doktora programları ikinci öğretim olarak açılmaz.

(6) Doktora çalışması sonunda hazırlanacak tezin, bilime yenilik getirme, yeni bir bilimsel yöntem geliştirme, bilinen bir yöntemi yeni bir alana uygulama niteliklerinden en az birini yerine getirmesi gerekir.

Başvuru ve kabul

MADDE 16 – (1) Doktora programına başvurabilmek için adaylarda aranan şartlar şunlardır:

a) Tezli yüksek lisans diplomasına sahip olmaları ve ALES'ten başvurduğu programın puan türünde en az 70 ALES puanına sahip olmaları gerekir.

b) Tıp, diş hekimliği, veteriner, eczacılık fakülteleri ile hazırlık sınıfları en az on yarıyıl süreli lisans diplomasına veya T.C. Sağlık Bakanlığınca düzenlenen esaslara göre bir laboratuvar dalında kazanılan uzmanlık yetkisine sahip olanların ALES'ten başvurduğu programın puan türünde en az 70 ALES puanına sahip olmaları gerekir.

c) Lisans derecesiyle doktora programına başvuranların lisans mezuniyet not ortalamalarının 4,00 üzerinden en az 3,20 veya muadili bir puan olması ve ALES'ten başvurduğu programın puan türünde 80 puandan az olmamak koşuluyla ALES puanına sahip olmaları gerekir. Doktora programına lisans derecesi ile başvuracak olanların programa kabulünde, lisans not ortalaması, ALES puanı ile yazılı olarak yapılacak bilimsel değerlendirme sınavı ve/veya mülakat sonucu; yüksek lisans derecesiyle başvuranlar için lisans not ortalaması, yüksek lisans not ortalaması, ALES puanı ile yazılı olarak yapılacak bilimsel değerlendirme sınavı ve/veya mülakat sonucu değerlendirilebilir. Bu değerlendirmeye ilişkin hususlar ile başvuru koşulları ve öğrenci kabulüne dair diğer hususlar Senato esaslarınca belirlenir.

(2) Hazırlık sınıfları hariç, on yarıyıl süreli lisans eğitimi alanlar yüksek lisans derecesine sahip sayılır.

(3) ALES puanı % 55 oranında değerlendirmeye alınır. ALES'e eşdeğer kabul edilen ve YÖK tarafından ilan edilen eşdeğer sınavlardan GRE ve GMAT puanları kabul edilir.

(4) Güzel sanatlar fakültelerinin ve konservatuvarın enstitülerdeki anabilim ve anasanat dallarına öğrenci kabulünde 55 ALES puanı aranır.

(5) Doktora programına öğrenci kabulünde anadilleri dışında YÖK tarafından kabul edilen merkezî yabancı dil sınavları ile eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından en az 55 puan veya ÖSYM tarafından eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından bu puan muadili bir puan alınması zorunludur.

(6) Temel tıp bilimlerinde doktora programlarına başvurabilmek için tıp fakültesi mezunlarının lisans diplomasına ve 50 puandan az olmamak koşuluyla Senato kararı ile belirlenecek Tıpta Uzmanlık Eğitimi Giriş Sınavından alınmış temel tıp puanına veya ALES'in sayısal puan türünde 70 puandan az olmamak koşuluyla Senato kararı ile belirlenecek ALES puanına sahip olmaları; tıp fakültesi mezunu olmayanların ise yüksek lisans diplomasına veya en az on yarıyıl süreli lisans diplomasına sahip (diş hekimliği, eczacılık ve veteriner fakülteleri mezunları) ve ALES'in sayısal puan türünde 70 puandan az olmamak koşuluyla Senato kararı ile belirlenecek ALES puanına sahip olmaları gerekir. Temel tıp puanı, Tıpta Uzmanlık Eğitimi Giriş Sınavında temel tıp bilimleri Testi-1 bölümünden elde edilen standart puanın 0,7; klinik tıp bilimleri testinden elde edilen standart puanın 0,3 ile çarpılarak toplanması ile elde edilir. Doktora programlarına öğrenci kabulünde, temel tıp puanı veya ALES puanı yanı sıra gerekirse, lisans ve/veya yüksek lisans not ortalaması, bilimsel değerlendirme ve/veya mülakat sonucu da değerlendirilebilir. Bu değerlendirmeye ilişkin hususlar ile başvuru için adayların sağlaması gereken diğer belgeler referans mektubu, neden doktora yapmak istediğini belirten kompozisyon, uluslararası standart sınavlar ve benzeri Senato tarafından belirlenir. Ancak temel tıp

bilimlerinde doktora programına öğrenci kabulünde, anadilleri dışında YÖK tarafından kabul edilen merkezî yabancı dil sınavları ile eşdeğeri kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından en az 55 puan veya ÖSYM tarafından eşdeğeri kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından bu puan muadili bir puan alınması zorunlu olup, bu asgari puanların girilecek programların özelliklerine göre gerekirse yükseltilmesine Senato tarafından karar verilir. Temel tıp puanının veya ALES puanının %55'ten az olmamak koşuluyla ne kadar ağırlıkla değerlendirmeye alınacağı Senato tarafından belirlenir. Üniversite yalnız temel tıp puanı veya ALES puanı ile de öğrenci kabul edebilir.

Süre

MADDE 17 – (1) Doktora programı, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptıırıp yaptımadığına bakılmaksızın sekiz yarıyıl olup, azami tamamlama süresi on iki yarıyıl; lisans derecesi ile kabul edilenler için on yarıyıl olup, azami tamamlama süresi on dört yarıyıldır.

(2) Doktora programı için gerekli kredili dersleri başarıyla tamamlamanın azami süresi tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için dört yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için altı yarıyıldır. Bu süre içinde kredili derslerini başarıyla tamamlayamayan veya Üniversitenin öngördüğü en az genel not ortalamasını sağlayamayan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(3) Kredili derslerini başarıyla bitiren, yeterlik sınavında başarılı bulunan ve tez önerisi kabul edilen, ancak tez çalışmasını birinci fıkrada belirtilen on iki veya on dört yarıyıl sonuna kadar tamamlayamayan öğrencinin programdan ilişkisi kesilir.

(4) Lisans derecesi ile doktora programına başvurmuş öğrencilerden, kredili derslerini ve/veya azami süresi içinde tez çalışmasını tamamlayamayanlara ya da doktora tezinde başarılı olamayanlara tezsiz yüksek lisans için gerekli kredi yükü, proje ve benzeri diğer şartları yerine getirmiş olmaları kaydıyla, talepleri halinde tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

(5) Gerekli şartların sağlanması ve teze yazılmak koşulu ile lisans derecesi ile kabul edilenler için tez teslimi en erken onuncu yarıyıldan itibaren, yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için en erken sekizinci yarıyıldan itibaren yapılabilir.

Tez danışmanı atanması

MADDE 18 – (1) Doktora programında, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığı her öğrenci için ilgili anabilim/bilim dalı kadrosunda görevli bir tez danışmanını en geç birinci yarıyılın sonuna kadar; öğrencinin danışmanı ile birlikte belirlediği tez konusunu/bilim alanını en geç ikinci yarıyılın sonuna kadar enstitüye önerir. Tez danışmanı ve tez konusu enstitü yönetim kurulu onayı ile kesinleşir.

(2) Diş hekimliği, eczacılık, tıp ve veteriner fakülteleri anabilim dalları hariç doktora programlarında öğretim üyelerinin tez yönetebilmesi için, başarıyla tamamlanmış en az bir yüksek lisans tezi yönetmiş olması gerekir. Tez çalışmasının niteliğinin birden fazla tez danışmanı gerektirdiği durumlarda atanacak ikinci tez danışmanı, başka bir üniversitenin ilgili anabilim/bilim dalı kadrosunda görevli öğretim üyelerinden veya kamu kurumlarında en az doktora derecesine sahip kişilerden de olabilir. İkinci tez danışmanı önerisi birinci danışmanın atanması ile eş zamanlı veya birinci danışmanın atanmasını takip eden ilk yarıyıl içinde yapılır.

Yeterlik sınavı

MADDE 19 – (1) Yeterlik sınavı, derslerini ve seminerini tamamlayan öğrencinin alanındaki temel konular ve kavramlar ile doktora çalışmasıyla ilgili bilimsel araştırma derinliğine sahip olup olmadığının ölçülmesidir. Bir öğrenci bir yılda en fazla iki kez yeterlik sınavına girer.

(2) Doktora yeterlik sınavı enstitü yönetim kurulunun kararı ile lisansüstü akademik takvimde belirtilen tarihlerde yılda iki kez yapılır. Yüksek lisans derecesi ile kabul edilen öğrenci en erken üçüncü yarıyılın sonunda, en geç beşinci yarıyılın sonuna kadar, lisans derecesi ile kabul edilmiş olan öğrenci ise en erken beşinci yarıyılın sonunda, en geç yedinci yarıyılın sonuna kadar yeterlik sınavına girmek zorundadır. Aksi halde ilgili programla ilişkisi kesilir.

(3) Yeterlik sınavları, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığı tarafından önerilen ve enstitü yönetim kurulu tarafından onaylanan beş kişilik doktora yeterlik komitesi tarafından düzenlenir ve yürütülür. Komite, farklı alanlardaki sınavları hazırlamak, uygulamak ve değerlendirmek amacıyla

sınav jürileri kurar. Sınav jürisi en az ikisi Üniversite dışından olmak üzere, danışman dahil beş öğretim üyesinden oluşur. Yeterlik sınavı toplantıları öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık olarak yapılır.

(4) Yeterlik sınavı yazılı ve sözlü olarak iki bölüm halinde yapılır. Yazılı sınavda 100 üzerinden en az 70 alan öğrenci başarılı bulunarak sözlü sınava alınır. Sınav jürisinin öğrencinin başarı durumunu değerlendirebilmesi için sözlü sınavdan da en az 70 puan alınmalıdır. Sınav jürileri öğrencinin yazılı ve sözlü sınavlardaki başarı durumunu değerlendirerek öğrencinin başarılı veya başarısız olduğuna salt çoğunlukla karar verir. Bu karar, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığınca yeterlik sınavını izleyen üç iş günü içinde enstitüye tutanakla bildirilir.

(5) Yeterlik sınavında başarısız olan öğrenci bir sonraki yarıyılıda tekrar sınava alınır. Bu sınavda da başarısız olan öğrencinin doktora programı ile ilişkisi kesilir.

(6) Yeterlik sınavı jürisi, yeterlik sınavını başaran bir öğrencinin, ders yükünü tamamlamış olsa bile, toplam kredi miktarının üçte birini geçmemek şartıyla fazladan ders/dersler almasını isteyebilir. Öğrenci, enstitü yönetim kurulu kararıyla belirlenecek dersleri başarmak zorundadır.

(7) Lisans derecesi ile doktora programına kabul edilmiş ve en az yedi dersini (21 kredi) başarı ile tamamlamış bir öğrenci ilgili yüksek lisans programına enstitü yönetim kurulu kararıyla geçebilir.

Tez izleme komitesi

MADDE 20 – (1) Yeterlik sınavında başarılı bulunan öğrenci için enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile bir ay içinde bir tez izleme komitesi oluşturulur.

(2) Tez izleme komitesi üç öğretim üyesinden oluşur. Komitede tez danışmanından başka enstitü anabilim/anasanat dalı içinden ve dışından birer üye yer alır. İkinci tez danışmanının atanması durumunda ikinci tez danışmanı dilerse komite toplantılarına katılabilir.

(3) Tez izleme komitesinin kurulmasından sonraki dönemlerde, danışman görüşü, enstitü anabilim/anasanatdalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile üyelere değişiklik yapılabilir.

Tez önerisi savunması

MADDE 21 – (1) Doktora yeterlik sınavını başarı ile tamamlayan öğrenci, en geç altı ay içinde, yapacağı araştırmanın amacını, yöntemini ve çalışma planını kapsayan tez önerisini tez izleme komitesi önünde sözlü olarak savunur. Öğrenci, tez önerisi ile ilgili yazılı bir rapor sözlü savunmadan en az on beş gün önce komite üyelerine dağıtır.

(2) Tez izleme komitesi, öğrencinin sunduğu tez önerisinin kabul, düzeltme veya reddedilmesine salt çoğunlukla karar verir. Düzeltme için bir ay süre verilir. Bu süre sonunda kabul veya ret yönünde salt çoğunlukla verilen karar, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığınca işlemin bitişini izleyen üç iş günü içinde enstitüye tutanakla bildirilir.

(3) Tez önerisi reddedilen öğrenci, yeni bir danışman ve/veya tez konusu seçme hakkına sahiptir. Bu durumda yeni bir tez izleme komitesi atanabilir. Programa aynı danışmanla devam etmek isteyen öğrenci üç ay içinde, danışman ve tez konusunu değiştiren öğrenci ise altı ay içinde tekrar tez önerisi savunmasına alınır. Tez önerisi bu savunmada da reddedilen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(4) Tez önerisi kabul edilmeyen öğrenci tez izlemeye yazılamaz.

(5) Tez önerisi kabul edilen öğrenci için tez izleme komitesi, Ocak-Haziran ve Temmuz-Aralık ayları arasında birer defa olmak üzere yılda iki kez toplanır. Öğrenci, toplantı tarihinden en az bir ay önce komite üyelerine yazılı bir rapor sunar. Bu raporda o ana kadar yapılan çalışmaların özeti ve bir sonraki dönemde yapılacak çalışma planı belirtilir. Öğrencinin tez çalışması, komite tarafından başarılı veya başarısız olarak belirlenir. Komite tarafından üst üste iki kez veya aralıklı olarak üç kez başarısız bulunan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(6) Tez önerisi savunmasına geçerli bir mazereti olmaksızın birinci fıkrada belirtilen sürede girmeyen öğrenci başarısız sayılarak tez önerisi reddedilir.

Doktora tezinin sonuçlandırılması

MADDE 22 – (1) Doktora programındaki bir öğrenci, elde ettiği sonuçları ilgili enstitünün tez yazım kurallarına uygun biçimde yazar ve tezini jüri önünde sözlü olarak savunur.

(2) Doktora tezinin savunmasından önce ve düzeltme verilen tezlerde ise düzeltme ile birlikte öğrenci, tezi yedi nüsha halinde danışmanına sunar. Danışman tezin savunulabilir olduğuna ilişkin görüşü ile teze ilişkin intihal yazılım programı raporunu enstitüye teslim eder. Rapordaki verilerde gerçek bir intihalın tespiti halinde gerekçesi ile birlikte karar verilmek üzere tez enstitü yönetim kuruluna gönderilir. Enstitü söz konusu teze ilişkin intihal yazılım programı raporunu danışmana ve jüri üyelerine gönderir.

(3) Tezin sonuçlanabilmesi için en az üç başarılı tez izleme komitesi raporu sunulması gerekir.

(4) Doktora tez jürisi, danışman ve enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile atanır. Jüri, üçü öğrencinin tez izleme komitesinde yer alan öğretim üyeleri ve en az ikisi Üniversite dışından olmak üzere danışman dahil beş öğretim üyesinden oluşur. Ayrıca, ikinci tez danışmanı oy hakkı olmaksızın jüride yer alabilir.

(5) Enstitü yönetim kurulunca oluşturulan tez jürisi tezin savunmaya uygun bulunması durumunda, en erken on beş gün, en geç bir ay içinde toplanarak öğrenciyi tez sınavına alır. Tez savunma sınavı, tez çalışmasının sunumu ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur. Tez savunma sınavı süresi en az 90 dakikadır. Tez savunma toplantıları öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık olarak yapılır.

(6) Tez sınavının tamamlanmasından sonra jüri dinleyicilere kapalı olarak, tez hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Tezi kabul edilen öğrenci başarılı olarak değerlendirilir. Bu karar, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığınca tez sınavını izleyen üç iş günü içinde ilgili enstitüye kişisel tez değerlendirme raporları ve sınav değerlendirme tutanağı ile bildirilir. Tezi başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir. Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç altı ay içinde gerekli düzeltmeleri yaparak tezini aynı jüri önünde yeniden savunur. Bu savunmada da başarısız bulunan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir. Lisans derecesi ile doktora kabul edilmiş olanlardan tezde başarılı olamayanlar için talepleri halinde 17 nci maddenin dördüncü fıkrasına göre tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

Doktora diploması

MADDE 23 – (1) Tez çalışmasını tamamlayan öğrenci, tezini beş nüsha halinde danışmanına teslim eder. Danışman, tezin yazım kurallarına uygunluğu yönünden yazılı olarak belirttiği görüşü ile tezin nüshalarını anabilim/bilim dalı başkanlığı aracılığıyla ilgili enstitüye gönderir.

(2) Tez savunmasında başarılı olmak ve diğer koşulları da sağlamak kaydıyla doktora tezini ciltlenmiş beş nüsha halinde tez sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde ilgili enstitüye teslim eden ve tezi şekil yönünden uygun bulunan öğrenci doktora diploması almaya hak kazanır. Enstitü yönetim kurulu başvuru üzerine teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir. Bu koşulları yerine getirmeyen öğrenci koşulları yerine getirinceye kadar diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması halinde ilişkisi kesilir.

(3) Doktora diploması üzerinde enstitü anabilim/anasanat dalındaki programın YÖK tarafından onaylanmış adı bulunur. Mezuniyet tarihi tezin sınav jüri komisyonu tarafından imzalı nüshasının teslim edildiği tarihtir. Enstitü yönetim kurulu kararı ile mezuniyet kesinleşir.

(4) Enstitü tarafından tezin tesliminden itibaren üç ay içinde doktora tezinin bir kopyası elektronik ortamda, bilimsel araştırma ve faaliyetlerin hizmetine sunulmak üzere YÖK Başkanlığına gönderilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Sanatta Yeterlik Programı

Genel esaslar

MADDE 24 – (1) Sanatta yeterlik çalışması, özgün bir sanat eserinin ortaya konulmasını, müzik ve sahne sanatlarında ise üstün bir uygulama ve yaratıcılığı amaçlayan doktora eşdeğeri bir yükseköğretim programıdır.

(2) Sanatta yeterlik programı tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için toplam 21 krediden ve bir eğitim-öğretim dönemi 60 AKTS'den az olmamak koşuluyla en az yedi ders, uygulamalar ile tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalar olmak üzere en az 240 AKTS kredisinden oluşur. Lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için de en az 42 kredilik on dört ders, uygulamalar ile tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalar olmak üzere en az 300 AKTS

kredisinden oluşur. Ayrıca kredisiz Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği, Bilimsel Araştırma ve Proje Hazırlama Eğitimi, Gelişim ve Öğrenme ile Öğretimde Planlama ve Değerlendirme derslerinin de alınması zorunludur. Öğrenci danışmanı atandıktan sonra tez danışmanınca açılan kredisiz uzmanlık alan dersine de yazılabilir.

(3) Sanatta yeterlik programlarında enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan ve Üniversitenin herhangi bir lisansüstü programında olmayan derslerden yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için en fazla iki, lisans derecesiyle kabul edilmiş öğrenciler için en fazla dört ders seçilebilir.

Başvuru ve kabul

MADDE 25 – (1) Sanatta yeterlik çalışmasına başvurabilmek için adayların lisans veya yüksek lisans diplomasına sahip olmaları ve güzel sanatlar fakülteleri ile konservatuvar mezunları ile diğer fakültelerin eşdeğer programlarından mezun olanların ilgili ALES puanının en az 55, bu programlar haricinde yüksek lisans derecesiyle başvuran adayların ilgili ALES puan türünde en az 70 puandan, lisans derecesiyle başvuran adayların ise ilgili ALES puan türünde en az 80 puandan az olmamak koşuluyla Senato kararı ile belirlenecek ALES puanına sahip olmaları gerekir.

(2) Lisans derecesiyle sanatta yeterlik programına başvuranların lisans mezuniyet not ortalamalarının 4,00 üzerinden en az 3,20 veya muadili bir puan olması gerekir. Sanatta yeterlik programına başvuracak olanların sanatta yeterlik programlarına kabulünde, ALES puanı, yüksek lisans not ortalaması ile mülakat/yetenek sınavı/portfolyöncelemesi sonucu da değerlendirilebilir. Bu değerlendirmeye ilişkin hususlar ile başvuru için adayların sağlaması gereken referans mektubu, neden sanatta yeterlik yapmak istediğini belirten kompozisyon, uluslararası standart sınavlar ve benzeri diğer belgeler Senato tarafından belirlenir.

(3) Sanatta yeterlik programına öğrenci kabulünde, anadilleri dışında YÖK tarafından kabul edilen merkezî yabancı dil sınavları ile eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından en az 55 puan veya ÖSYM tarafından eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından bu puan muadili bir puan alınması zorunludur.

(4) ALES puanının en az %55'i değerlendirmeye alınır. ALES'e eşdeğer kabul edilen ve YÖK tarafından ilan edilen eşdeğer sınavlardan GRE ve GMAT puanları da kabul edilir. Ancak enstitülerdeki, güzel sanatlar fakülteleri ile konservatuvarlara ilişkin anabilim/anasanat dallarına öğrenci kabulünde birinci fıkra hükümleri uygulanır.

Süre

MADDE 26 – (1) Sanatta yeterlik programını tamamlama süresi, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın sekiz yarıyıl olup azami tamamlama süresi on iki yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için on yarıyıl olup azami tamamlama süresi on dört yarıyıldır.

(2) Sanatta yeterlik programı için gerekli kredili dersleri başarıyla tamamlamanın azami süresi tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için dört yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için altı yarıyıldır. Bu süre içinde kredili derslerini başarıyla tamamlayamayan veya Üniversitenin öngördüğü en az genel not ortalamasını sağlayamayan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(3) Kredili derslerini ve uygulamalarını başarı ile bitiren, ancak tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalarını birinci fıkrada belirtilen azami on iki yarıyıl veya on dört yarıyıl sonuna kadar tamamlayamayan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(4) Lisans derecesi ile sanatta yeterlik programına başvurmuş öğrencilerden gerekli kredi yükü, proje ve benzeri diğer şartları yerine getirmiş olmaları kaydıyla sanatta yeterlik tezinde başarılı olamayanlara talepleri halinde tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

Danışman atanması

MADDE 27 – (1) Sanatta yeterlik programında, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığı her öğrenci için ilgili anabilim/bilim dalı kadrosunda görevli, ders ve uygulama seçimi ile tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmaların yürütülmesi için bir tez danışmanını en geç birinci yarıyılın sonuna kadar; öğrencinin danışmanı ile birlikte belirlediği tez konusunu/bilim alanını da en geç ikinci yarıyılın sonuna kadar enstitüye önerir. Tez danışmanı ve tez konusu/bilim alanı enstitü yönetim

kurulu onayı ile kesinleşir. Tez çalışmasının niteliğinin birden fazla tez danışmanı gerektirdiği durumlarda atanacak ikinci tez danışmanı, başka bir üniversitenin ilgili anabilim/bilim dalı kadrosunda görevli öğretim üyelerinden veya kamu kurumlarında en az sanatta yeterlik derecesine sahip kişilerden de olabilir. İkinci tez danışmanı önerisi birinci danışmanın atanmasını takip eden ilk yarıyıl içinde yapılır.

(2) Sanatta yeterlik programlarında tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalar yönetilebilmesi için, başarıyla tamamlanmış en az bir yüksek lisans tezi yönetmiş olmak gerekir.

Sanatta yeterlik çalışmasının sonuçlanması

MADDE 28 – (1) Tez hazırlayan öğrenci elde ettiği sonuçları, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmasını açıklayan ve belgeleyen metni enstitünün tez yazım kurallarına uygun biçimde yazarak, tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalarını jüri önünde sözlü olarak savunur.

(2) Sanatta yeterlik çalışmasının savunmasından önce ve düzeltme verilen tez ve çalışmalarda ise düzeltme ile birlikte öğrenci tezini/çalışmasını tamamlayarak danışmanına sunar. Danışman tezin savunulabilir olduğuna ilişkin görüşü ve teze ilişkin intihal yazılım programı raporunu enstitüye teslim eder. Rapordaki verilerde gerçek bir intihalin tespiti halinde gerekçesi ile birlikte karar verilmek üzere tez enstitü yönetim kuruluna gönderilir. Enstitü söz konusu teze ilişkin intihal yazılım programı raporunu danışmana ve jüri üyelerine gönderir. Rapordaki verilerde gerçek bir intihalin tespiti halinde gerekçesi ile birlikte karar verilmek üzere tez enstitü yönetim kuruluna gönderilir.

(3) Sanatta yeterlik çalışmasını tamamlayan öğrenci, tezin yedi nüshasını danışmanına teslim eder. Danışman, tezin yazım kurallarına uygunluğu yönünden görüşünü yazılı olarak belirtir ve tezleri anabilim/anasanat dalı başkanlığı aracılığıyla enstitüye gönderir.

(4) Sanatta yeterlik jürisi, danışman ve enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile atanır. Jüri, en az ikisi Üniversite dışından öğretim üyesi olmak üzere danışman dahil beş kişiden oluşur. Ayrıca ikinci tez danışmanı oy hakkı olmaksızın jüride yer alabilir.

(5) Enstitü yönetim kurulunca oluşturulan tez jürisi tezin savunmaya uygun bulunması durumunda, en erken on beş gün, en geç bir ay içinde toplanarak öğrenciyi tez sınavına alır. Tez savunma sınavı, tez çalışmasının sunumu ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur. Tez savunma toplantıları öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık olarak yapılır.

(6) Sınavın tamamlanmasından sonra jüri, dinleyicilere kapalı olarak, öğrencinin tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi sanatta yeterlik çalışması hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Tezi ve sanatta yeterlik çalışması kabul edilen öğrenciler başarılı olarak değerlendirilir. Bu karar, enstitü anabilim/anasanattalı başkanlığınca sınavı izleyen üç iş günü içinde enstitüye tutanakla bildirilir. Tezi ve sanatta yeterlik çalışması başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir. Sanatta yeterlik çalışması hakkında düzeltme kararı verilen öğrenci en geç altı ay içinde gerekli düzeltmeleri yaparak tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi sanatta yeterlik çalışmasını aynı jüri önünde yeniden savunur. Bu savunma sonunda da başarısız bulunarak sanatta yeterlik çalışması kabul edilmeyen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir. Lisans derecesi ile sanatta yeterlik programına kabul edilmiş olanlardan tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi sanatta yeterlik çalışması başarılı olamayanlar için talepleri halinde 26 ncı maddenin dördüncü fıkrasına göre tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

Sanatta yeterlik diploması

MADDE 29 – (1) Sanatta yeterlik çalışmasında başarılı olan öğrenciye, diğer koşulları da sağlamak kaydıyla YÖK tarafından onaylanan sanat dalının özelliğine göre alanı belirleyen bir diploma verilir. Mezuniyet tarihi tezin sınav jüri komisyonu tarafından imzalı nüshasının teslim edildiği tarihtir. Enstitü yönetim kurulu kararı ile mezuniyet kesinleşir.

(2) Tez savunmasında başarılı olmak ve diğer koşulları da sağlamak kaydıyla sanatta yeterlik tezinin ciltlenmiş en az beş nüshasını tez sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde ilgili enstitüye teslim eden ve tezi şekil yönünden uygun bulunan öğrenci sanatta yeterlik diploması almaya hak kazanır. Enstitü yönetim kurulu başvuru üzerine teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir. Bu koşulları yerine getirmeyen öğrenci koşulları yerine getirinceye kadar diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması halinde Üniversite ile ilişkisi kesilir.

(3) Enstitü tarafından tezin tesliminden itibaren üç ay içinde sanatta yeterlik tezinin bir kopyası elektronik ortamda, bilimsel araştırma ve faaliyetlerin hizmetine sunulmak üzere YÖK Başkanlığına gönderilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM **Çeşitli ve Son Hükümler**

Bilimsel hazırlık programına öğrenci kabulü

MADDE 30 – (1) Yüksek lisans ve doktora programlarına kabul edilen öğrencilerden lisans veya yüksek lisans derecesini kabul edildikleri yüksek lisans veya doktora programından farklı alanlarda almış olanlar ile lisans veya yüksek lisans derecesini Üniversite dışındaki yükseköğretim kurumlarından almış olan yüksek lisans veya doktora programı adayları için eksikliklerini gidermek amacıyla bilimsel hazırlık programı uygulanabilir. Hazırlık programında alınacak dersler anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile belirlenir.

(2) Bilimsel hazırlık programında alınması zorunlu dersler, ilgili lisansüstü programını tamamlamak için gerekli görülen derslerin yerine geçemez. Bilimsel hazırlık programını tamamlamayan öğrenci lisansüstü programından ders alamaz.

(3) Bilimsel hazırlık programı ile ilgili devam, ders tekrarı, kayıt silme ve benzeri diğer hususlar bu Yönetmelik ve ilgili diğer mevzuat hükümlerine göre yapılır. Lisans programındaki derslerinden başarılı olmak için yüksek lisans programı öğrencilerinin en az 60 veya CC notu, doktora programı öğrencilerinin ise 75 veya BB notu alması gerekir.

(4) Bilimsel hazırlık programında geçirilecek süre en çok iki yarıyıldır. Yaz öğretimi bu süreye dahil edilmez. Bu süre dönem izinleri dışında uzatılamaz ve süre sonunda başarılı olamayan öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir. Bu programda geçirilen süre yüksek lisans veya doktora programı sürelerine dahil edilmez.

Özel öğrenci kabulü

MADDE 31 – (1) Bir yükseköğretim kurumu mezunu veya öğrencisi olup, belirli bir konuda bilgisini artırmak isteyenler, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığının onayı ile lisansüstü derslere özel öğrenci olarak kabul edilebilir. Özel öğrencilik ilgili programda doğrudan derece elde etmeye yönelik bir eğitim olmayıp, süresi iki yarıyılı geçemez. Özel öğrenci statüsünde ders alanlar öğrencilik haklarından yararlanamaz. Bir öğrencinin yabancı dilde verilmekte olan bir dersi alabilmesi için ilgili yabancı dil muafiyet şartını sağlaması gerekir. Özel öğrencilerin derslere kayıt olabilmek için öğrenim ücretini ödemiş olmaları gerekir. Derslerin öğrenim ücreti Üniversite Yönetim Kurulunca belirlenen kredi başı hesabına göre yapılır. Üniversitede özel öğrenci statüsünde lisansüstü ders alan öğrenci, daha sonra aynı lisansüstü programa kabul edilmesi durumunda aldığı ve başarılı olduğu derslerden en fazla iki dersten muaf sayılabilir. Özel öğrenci statüsünde alınan bir dersten muaf sayılabilmek için dersin alınışının üzerinden iki yıl geçmemesi gerekir. Başka üniversitelerden özel öğrenci statüsünde alınan dersler muafiyette geçerli sayılmaz.

Yatay geçiş yoluyla öğrenci kabulü

MADDE 32 – (1) Üniversite içindeki başka bir enstitü anabilim/anasanat dalında veya başka bir yükseköğretim kurumunun lisansüstü programında en az bir yarıyılı tamamlamış olan başarılı öğrenci, lisansüstü programlara yatay geçiş yoluyla kabul edilebilir.

(2) Başvuruda bulunan öğrencinin yatay geçiş yapabilmesi için başvurduğu programın asgari başvuru koşullarını sağlaması gerekir. Geçişler ancak eşdeğer programlar arasında yapılabilir.

(3) Üniversite dışından yatay geçiş başvurusu kabul edilen öğrenciler için AKTS eşdeğerliği ve ders uyumu, anabilim/anasanat dalı başkanlığının görüşü alınarak enstitü yönetim kurulu tarafından karara bağlanır. Yüksek lisans programlarına tez aşamasında yatay geçiş kabul edilmez. Doktora programına tez aşamasında yatay geçiş yapmak isteyen öğrenciler, AKTS eşdeğerliği ve ders uyumu koşullarını sağlamak ve yeniden yeterlik sınavına girmek şartıyla ilgili programa kabul edilebilir.

(4) Üniversite dışından bir öğrencinin yatay geçiş yapabilmesi için YÖKDİL, e-YDS ve YDS sınavlarından 60 puan veya ÖSYM tarafından kabul edilen sınavlardan eşdeğeri puana sahip olması gerekir.

Lisansüstü programlara kayıt

MADDE 33 – (1) Lisansüstü programlara kabul edilen öğrencilerin kayıtları enstitü yönetim kurulunun onayı ile kesinleşir. Süresi içinde kaydını yaptırmayan adaylar bu haklarını kullanmamış sayılır ve herhangi bir hak iddia edemezler.

(2) Bilimsel hazırlık programı öğrencileri ve özel öğrenci olarak kabul edilenler elden, diğer öğrenciler ise internet üzerinden ders kayıtlarını yaparlar. Ders onayları İngilizce hazırlık, bilimsel hazırlık ve birinci ders döneminde anabilim dalı başkanlığınca, diğer dönemlerde ise enstitü yönetim kurulunca atanmış danışman tarafından yapılır. Ders kayıtları, ders onayları ve ders yazılımlarına itiraz akademik takvimde belirtilen süreler içerisinde yapılır.

Programlar

MADDE 34 – (1) Tezli lisansüstü programlara kabul edilen öğrenciler, yabancı dil hazırlık programına tabidir. Yabancı dilden muafiyet ve eğitimi ilgili mevzuat hükümlerine göre yapılır. Yabancı dil hazırlık eğitiminden muaf olmak için YDS veya YÖKDİL'den en az 60 puan veya ÜAK'ça kabul edilen bir sınavdan eşdeğeri bir puan alınması zorunludur. Yabancı dil muafiyetiyle ilgili belgelerin geçerlilik süresi ilgili mevzuat hükümlerine göre belirlenir.

(2) Derslerin açılması ve ders sorumluları, her yarıyıl için açılacak dersler ve görevlendirmeleri, anabilim dalı akademik kurulunun önerisi ile enstitü yönetim kurulunca karara bağlanır ve ilan edilir. Lisansüstü düzeydeki dersler öğretim üyelerince verilir. Programlarda yeni ders açılabilme, anabilim/bilim dalı akademik kurulunun kararı, enstitü kurulunun önerisi ve Senato onayı ile gerçekleşir. Zorunlu hallerde anabilim yahut anasanat dalı başkanının gerekçeli önerisi ve enstitü kurulunun onayı ile doktoralı öğretim görevlileri ve Devlet sanatçısı veya sanatta yeterliği olan öğretim elemanlarına da lisansüstü düzeyde dersler verdirilebilir.

Derslerin kredi ve AKTS değerleri

MADDE 35 – (1) Lisansüstü derslerin kredi ve AKTS değerlerine ilişkin esaslar aşağıda belirtilmiştir:

a) Bir lisansüstü dersin yarıyıl AKTS değeri, haftalık teorik ders saatinin tamamı ile haftalık uygulama veya laboratuvar saatinin yarısının toplamıdır. Lisansüstü derslerin AKTS/saat değerleri ve hangi lisansüstü derslerin AKTS'siz olacağı, anabilim dalı başkanlığının görüşü de alınarak enstitü kurulunca kararlaştırılır ve öğretim planlarında belirtilir. Lisansüstü eğitim-öğretim programlarında, toplam derslerden yüksek lisans programında en az bir, doktora programında en az iki ve lisanstan doktora programında ise en az dört ders yabancı dilde yürütülür.

b) Bir dersin AKTS değeri aşağıdaki çizelgeye göre belirlenir:

<u>Öğretim Çalışmasının Türü</u>	<u>HaftalıkSaati</u>	<u>Kredi Değeri</u>	<u>AKTS Değeri</u>
Teorik ders	1	1	2,5
Uygulama	2	1	2,5
Laboratuvar,seminer,proje,atölye ve benzeri çalışmalar	1-4	1	2,5
Laboratuvar, seminer, proje, atölye ve benzeri çalışmalar	5-8	2	5
Laboratuvar, seminer, proje, atölye ve benzeri çalışmalar	9-13	3	7,5
Laboratuvar, seminer, proje, atölye ve benzeri çalışmalar	14-16	4	10

c) Tezli yüksek lisans programı, 120 AKTS krediden az olmamak koşuluyla, zorunlu ve seçimli dersler ile seminer ve tez çalışmasından oluşur. Programda yer alacak derslerden en az ikisinin zorunlu olması gerekir.

ç) Tezsiz yüksek lisans programı, 60 AKTS krediden az olmamak koşuluyla, seçimli dersler ile proje çalışmasından oluşur.

d) Doktora programı, 240 AKTS krediden az olmamak koşuluyla, zorunlu ve seçimli dersler ile seminer, yeterlik sınavı ve tez çalışmasından oluşur. Programlarda yer alacak derslerden en az ikisinin zorunlu olması gerekir.

e) Lisanstan doğrudan doktora programına geçişlerde 300 AKTS krediden az olmamak koşuluyla, zorunlu ve seçimli dersler ile seminer, yeterlik sınavı ve tez çalışmasından oluşur. Programlarda yer alacak derslerden en az dördünün zorunlu olması gerekir.

f) Sanatta yeterlik programı, 240 AKTS krediden az olmamak koşuluyla, zorunlu ve seçimli dersler ile seminer, yeterlik ve tez ve/veya sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalardan oluşur. Programlarda yer alacak derslerden en az ikisinin zorunlu olması gerekir.

g) Lisans derecesi ile doğrudan sanatta yeterlik programına geçişlerde 300 AKTS krediden az olmamak koşuluyla, zorunlu ve seçimli dersler ile seminer, yeterlik sınavı ve tez çalışmasından oluşur. Programlarda yer alacak derslerden en az dördünün zorunlu olması gerekir.

Sınavlar ve değerlendirme

MADDE 36 – (1) Sınavlara ve değerlendirmeye ilişkin esaslar aşağıda belirtilmiştir:

a) Öğrenciler, kayıt yaptırdıkları her bir ders için bir ara sınav, bir yarıyıl içi çalışması ve yarıyıl sonu sınavına tabi tutulur. Yarıyıl içi çalışması, proje, ödev veya kısa sınav şeklinde yapılabilir.

b) Öğrencinin bir dersten yarıyıl sonu sınavına girebilmesi için teorik derslerin en az %70'ine; uygulama veya varsa laboratuvar çalışmalarının en az %80'ine devam etmiş olması gerekir.

c) Öğrencinin herhangi bir yarıyıldan sonra programına devam edebilmesi için ek başarı koşulları belirlenebilir.

ç) Yeterlik, seviye tespit veya ders başarılarını ölçen tüm sınavlar, kağıt ortamında ve eş zamanlı olarak yapılabileceği gibi alan ve zorluk düzeyine göre tasnif edilerek güvenli biçimde saklanan bir soru bankasından, her bir adaya farklı zamanlarda farklı soru sorulmasına izin verecek şekilde elektronik ortamda da uygulanabilir. Sınavlarda sorulacak soruların hazırlanması, soru bankasının oluşturulması ve şifrelenmesi, sınav sorularının kâğıt ortamında veya elektronik ortamda saklanması ile sınav güvenliğinin sağlanmasında YÖK tarafından belirlenen ilkeler uygulanır.

(2) Ders başarı notlarına ilişkin esaslar aşağıda belirtilmiştir:

a) Derslerin başarı notu; o derse ait ara sınav ve yarıyıl içi çalışma notları ile yarıyıl sonu notunun belirli oranlarda katkısından oluşur. Yarıyıl içi çalışmasının başarı notuna katkısı %20 oranından az %30 oranından fazla olamaz. Derslerin başarı notu puanı 100 üzerinden hesaplanır. Başarı notunun 100 puan üzerinden karşılığı olan harf notları ve katsayıları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

<u>Puan</u>	<u>Yarıyıl Ders Notu</u>	<u>Katsayı</u>
90-100	AA	4,00
85-89	BA	3,50
80-84	BB	3,00
75-79	CB	2,50
70-74	CC	2,00
60-69	DC	1,50
50-59	DD	1,00
40-49	FD	0,50
01-39	FF	0,0

b) Diğer harf notlarının anlamları aşağıda belirtilmiştir:

1) G: Geçer (Başarılı) notu; kredisiz derslerden geçen öğrencilerle ve tez çalışmalarını başarı ile tamamlayan öğrencilere verilir.

2) K: Kalır (Başarısız) notu; kredisiz dersler ile tez çalışmalarında başarı gösteremeyen öğrencilere verilir. Bu not genel başarı notu hesaplarına katılmaz.

3) S: Süren çalışma; tez çalışmalarını başarılı olarak sürdürmekte olan öğrencilere verilir ve bu not genel başarı notu hesaplamalarına katılmaz. Tez teslim edildiğinde S notu G notuna çevrilir.

4) D: Devamsız notu; devamsız öğrencilere verilir.

5) M: Muaf notu; Üniversite dışından nakil yolu ile gelen öğrencilere evvelce almış oldukları kredisiz ve ortalamaya katılmayan dersler için verilir. Dışarıdan yatay geçiş yoluyla gelip, herhangi bir dersi tekrarlaması gereken öğrencilere M notu verilmez. M notu genel başarı notu hesaplamalarına katılmaz.

c) Bir öğrencinin, bir dersten başarılı sayılabilmesi için o dersten yarıyıl notu olarak, yüksek lisans programında en az CC, doktora yahut sanatta yeterlik programında ise en az BB almış olması gerekir. Öğrenci başarısız olduğu dersleri tekrar alabileceği gibi bunun yerine farklı ders/dersler de alabilir. Öğrencinin farklı ders alması durumunda aldığı derslerden yalnızca ikisini danışmanının onayı ve enstitü yönetim kurulunun kararı ile başarısız dersinin yerine saydırabilir. Öğrenci başarısız olduğu diğer dersleri süresi içinde başarmak zorundadır.

(3) Yarıyıl sonu başarı puanı ortalamalarına ilişkin esaslar aşağıda belirtilmiştir:

a) Öğrencilerin yarıyıl içi ve yarıyıl sonu not ortalamaları Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı tarafından hesaplanarak ilan edilir.

b) Yarıyıl sonu başarı puanı, o yarıyıldaki alınan her bir dersin AKTS'si ile o derslerden alınan yarıyıl notunun çarpımları toplamının yarıyıl derslerinin AKTS toplamına bölünmesi ile elde edilir. Elde edilen ortalama virgülden sonra iki haneli olarak gösterilir.

c) Genel not ortalaması, öğrencinin lisansüstü programa kabul edilmiş olduğundan itibaren almış olduğu ve bu lisansüstü programda geçerli olan derslerin tümü dikkate alınarak hesaplanır.

ç) Yarıyıl ve genel başarı puanı ortalamasında AA'dan FF'ye kadar tüm puanlar değerlendirmeye tabi tutulur. Tekrar edilen dersler için genel başarı puanı hesabına o dersten en son alınan başarı puanı katılır. Öğrencinin lisansüstü eğitimi süresince almış olduğu derslere ait tüm başarı puanları not belgesine kaydedilir.

(4) Bir yarıyıldaki başarılı sayılmak için;

a) Yüksek lisans öğrencilerinin o yarıyıla ait not ortalamalarının en az 2,00 olması,

b) Doktora yahut sanatta yeterlik öğrencilerinin o yarıyıla ait not ortalamalarının en az 3,00 olması,

gerekir.

(5) Lisansüstü öğrencilerinin toplam ders yüklerini başarı ile tamamlamış sayılabilmeleri için yüksek lisans öğrencilerinin genel not ortalamalarının en az 2,00, doktora yahut sanatta yeterlik öğrencilerinin genel not ortalamalarının ise en az 3,00 olması gerekir.

(6) Senatoca, öğrencinin herhangi bir yarıyıldan sonra programına devam edebilmesi için gerekli ek başarı koşulları belirlenebilir.

Notlarda maddi hata

MADDE 37 – (1) Notlarda maddi hataya ilişkin esaslar şunlardır:

a) Sınav notlarında herhangi bir maddi hatanın yapılmış olması halinde, düzeltme istemi, notların ilanını takip eden üç iş günü içinde öğrenci veya öğretim elemanının başvurusu üzerine yedi gün içinde öğrenci veya dersin bağlı olduğu ilgili akademik birimce karara bağlanır. Yarıyıl sonu sınavlarından sonra verilen notlarla ilgili maddi hataların en geç ertesi yarıyılın ders kayıt süresi içinde düzeltilmiş olması gerekir. Bu tarihten sonraki düzeltme işlemleri enstitü yönetim kurulunun onayı ile gerçekleştirilir.

b) Sınav notlarına ve harf notlarına ilişkin düzeltme başvuruları doğrudan anabilim dalı başkanlığına yapılır.

c) Harfli başarı notlarının ilanını takiben herhangi bir nedenle yapılan değişiklikler o ders ile ilgili daha önce yapılmış olan istatistiksel hesaplamalara yansıtılmaz.

Yabancı uyruklu adaylar

MADDE 38 – (1) Yabancı uyruklu adaylarla lisans eğitiminin tamamını yurt dışında tamamlayan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı adayların lisansüstü programlara kabullerinde ALES veya uluslararası düzeyde eşdeğer kabul gören sınavlar olan GRE, GMAT puanı yanı sıra gerekirse, lisans ve/veya yüksek lisans not ortalaması ve mülakat sonucu da değerlendirilir.

(2) Doktora ve sanatta yeterlik programlarına başvuracak yabancı uyruklu öğrenciler için anadilleri dışında İngilizce, Fransızca, Almanca, Rusça veya Arapçanın birisinden YDS ve YÖKDİL ve YDS'den en az 60 puan veya ÜAK'ça buna eşdeğer kabul edilen bir sınavdan eşdeğeri bir puan alınması zorunludur.

(3) Programa kabul edilen yabancı uyruklu öğrenciler, ikamet ettikleri ülkede İngilizce eğitim yapan bir öğretim kurumundan mezuniyetleri veya İngilizce bilgilerini belgeleyen yeterli TOEFL veya eşdeğer sınav sonuçlarını ibraz etmeleri halinde enstitü yönetim kurulunun kararı ile YÖKDİL ve YDS'den muaf sayılabilir.

Öğretmen yetiştirme

MADDE 39 – (1) Öğretmen yetiştirme alanlarındaki lisansüstü programlara kabul, değerlendirme ve verilecek diplomalar ile bu programların asgari müşterek dersleri ve uygulamalarına ilişkin hususlarda YÖK tarafından belirlenen esaslar uygulanır.

Birden fazla programa kayıt

MADDE 40 - (1) Tezsiz yüksek lisans programları hariç, aynı anda birden fazla lisansüstü programa kayıt yaptırılamaz ve devam edilemez.

Tezin İngilizce hazırlanması

MADDE 41 - (1) Lisansüstü öğrencileri, aşağıda belirtilen koşulların sağlanması halinde tezlerini İngilizce olarak da hazırlayabilir. Bu durumda tez savunma sınavı İngilizce olarak yapılır ve bu sınava ilişkin;

a) Tez danışmanının, YÖK tarafından belirlenen yabancı dille ders verme kriterlerini sağlaması ve eğitiminin bir aşamasını lisans veya lisansüstü İngilizce eğitim yapılan bir üniversitede tamamlamış olması,

b) Öğrencinin İngilizce YDS'den en az 80 veya ÜAK'ça kabul edilen bir sınavdan bu puana eşdeğer bir puan almış olması,

c) Tez jüri üyelerinin, ÜAK tarafından belirlenen doçentlik İngilizce yabancı dil barajını aşmış olması veya YÖK tarafından denkliği kabul edilen yurt dışındaki yükseköğretim kurumlarında en az bir yıl görev yapmış olan yabancı dili İngilizce Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı öğretim üyesi olması ya da ana/yabancı dili İngilizce olan yabancı ülke vatandaşı profesör olması,

ç) Tezin, geniş bir Türkçe özet içermesi, gerekir.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 42 – (1) 31/7/2014 tarihli ve 29074 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Karadeniz Teknik Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin yayımından önce aynı anda birden fazla lisansüstü programa kayıtlı olan öğrenciler hakkında 40 ıncı madde uygulanmaz.

(2) 6/2/2013 tarihinden önce tezsiz yüksek lisans programlarına kayıtlı olan veya mezun olan öğrenciler doktora programlarına başvurabilir.

Yürürlük

MADDE 43 – (1) Bu Yönetmelik 2017-2018 eğitim-öğretim yılı başında yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 44 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Karadeniz Teknik Üniversitesi Rektörü yürütür.